

володіти таким рівнем свідомості, фізичного та психічного розвитку, що дозволяє їй правильно оцінити суспільну значимість і сенс вчиненого правопорушення. Згідно зі ст. 12 КУпАП адміністративній відповідальності підлягають особи, яким на момент вчинення протиправного діяння виповнилося 16 років, а іноді – лише тоді, коли особа досягла повноліття – 18 років (наприклад, ст. ст. 207, 211 КУпАП тощо). Тобто, не будь-яка особа, яка вчинила адміністративний проступок, визнається його суб'єктом з точки зору складу цього проступку. Законодавством передбачені і протилежні випадки, коли особа фактично підпадає під ознаки суб'єкта адміністративного проступку, але в силу певних причин не може особисто нести адміністративну відповідальність, зокрема, це стосується неповнолітніх. Наприклад, ст. 184 КУпАП встановлює, що вчинення неповнолітніми віком від 14 до 16 років адміністративного проступку, тягне за собою накладення штрафу на батьків чи осіб, які їх замінюють. Ст. 307 КУпАП, яка регламентує строки і порядок виконання постанови про накладення штрафу, передбачає стягнення штрафу з батьків осіб віком від 16 до 18 років, які вчинили адміністративне правопорушення, але не мають можливості самостійно його сплатити. В таких випадках, як зазначає В.К.Колпаков, прослідковується відповідальність за винні діяння третіх осіб.

Адміністративний закон не містить спеціальної норми, що визначає поняття віку, він тільки вказує на вікові межі настання адміністративної відповідальності. Будучи однією з основ проблеми суб'єкта правопорушення, вік юридичної відповідальності як у нашій державі, так і в багатьох країнах світу досить динамічний. Ця обставина, як видається, пояснюється, передусім, волею законодавця, який виходить із відповідних історичних умов розвитку суспільства і політики держави у боротьбі зі злочинністю на відповідних етапах його розвитку. При цьому, встановлюючи вік будь-якої відповідальності, в тому числі й адміністративної, законодавець враховує дані медицини, психології, педагогіки та інших наук, а також виходить з типових для більшості підлітків умов їхнього розвитку і формування на різних стадіях життєвого шляху.

Тому, у сучасних умовах адміністративна відповідальність не виконує своїх функцій у боротьбі з девіантною поведінкою неповнолітніх і потребує її удосконалення на законодавчому рівні.

ДО ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В СФЕРІ МІГРАЦІЙНИХ ПОТОКІВ

Гринчук Р.А., студент ННІЗН НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри загальноправових дисциплін ННІЗН НАВС Сергєєв І.С.

Сучасний етап державотворення в Україні булвється на засадах правового, суверенного демократичного суспільства в якому домінують загальнолюдські цінності. Насамперед в основу розвитку держави покладено цивілізовані принципи такі як захист прав свобод і законних інтересів людини і громадянина. Верховна Рада України своєю чотгою визначила в Основному Законі держави людину її життя і здоров'я честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю (ст. 3). В останні роки міграційні процеси стали глобальним викликом перспективам подальшого розвитку людства ХХІ ст. Слід зазначити, що щорічна кількість мігрантів (до речі вона сягає від 2 до 4 млн. чоловік), випереджає світовий приріст населення. А загалом, за даними Міжнародної організації з міграції, поза межами країни свого громадянства проживає понад 125 млн. осіб, на планеті ж налічується майже мільярд внутрішніх мігрантів. Міжнародна міграція пов'язана з безпрецедентними соціальними переміщеннями біженців, репатріантів, змушених залишати свою країну внаслідок війн, етноциду, геноциду, масового брутального поводження з людьми, грубими порушеннями прав і свобод людини.

Слід акцентувати увагу на тому, що міграція безпосередньо втілюється у такому явищі, як нелегальна міграція та торгівля людьми, тобто грубими

порушеннями міжнародного та національного законодавства, спробами запровадити в життя так зване біле рабство, секс-бізнес та інші ганебні прояви дискримінації.

Крім того, суттєвими є незаконні переміщення населення, пов'язані з діяльністю транснаціональної злочинності, торгівлею зброєю, наркотиками тощо.

Час розставив усе на свої місця, і міграційні процеси у світі набули глобального та не впорядкованого характеру. Саме тому міграція та її складова – біженство дедалі більше розглядається як нагальна світова гуманітарна проблема, тобто проблема реального та потенційного (латентного) порушення прав і свобод, з одного боку, як проблема глибинного взаємозв'язку між безпекою мігранта (біженця, шукача притулку) та національною і міжнародною безпекою – з іншого.

Привертає увагу й те, що у колишньому Радянському Союзі основу міграційної політики становило адміністративне регулювання внутрішніх територіальних переміщень населення, а напрям їй задавали інтереси економіки та виробництва. На зовнішню міграцію було фактично накладено політичне «табу». Внаслідок цього наукові дослідження міграції загалом стосувалися лише тих її форм, що були пов'язані із зайнятістю населення і, відповідно, з перерозподілом трудових ресурсів. Міграційна політика як частина діяльності держави була тісно пов'язана з політикою у галузі розміщення продуктивних сил, житлового будівництва, відтворення населення і т.ін.

Ця проблема є досить актуальною і вже досліджувалася вітчизняними та зарубіжними науковцями. Слід відзначити роботи В. Андрієнка, О. Бандурки, О.Брайчевської, Л.Брауна, С.Бритченка, Ю.Бузицького, В.Буткевича, В.Валкенбурга, П.Вороб'я, Дж.Окпітіні, Ю.Галустяна, А.Гетьмана, В.Глушкова, Р.Гранта, Д.Джохара, К.Джоунз-Паулі, О.Джужі, П.ван Дюйна, В.Елдера, В.Євінтова, В.Євтуха, А.Закалюка, У.Зібера, Н.Кауфмана-Гевенера, М.Коржанського, О.Кузьменко, Р.Кука, М.Кучерявенка, В.Куца, Н.Лакузи-Сачук, К.Левченко, А.Леонів, О.Леоненко, Я.Лизогуба, О.Малиновської, А.Мацька, В.Мелашенко, М.Мельника, М.Мокляка, Т.Назарова, С.Науменка, Е.Ніснер, В.Новикова, Н.Нижник, К.Ньюленда та інших.

Зазначені автори зробили свій вагомий внесок у дослідження міграційної проблематики, проте, як правило, міграційна сфера розглядалася ними переважно у політичному, соціологічному, філософському, демографічному та народонаселенському «ключі». Що ж до правового ракурсу, то йшлося про міграційне бачення переважно у контексті конституційного та міжнародного права з окремими «вкрапленнями» управлінського та адміністративно-правового підходів.

На наш погляд, вже зараз на початкових етапах формування державної міграційної політики на основі порівняльного аналізу міжнародних норм та тенденцій розвитку внутрішнього законодавства необхідно виявити першочергові напрями правотворчості, використати всі найважливіші варіанти рішень в національних інтересах, водночас дотримуючись принципових положень міжнародно-правових актів.

Проблематика безпосередньо випливає із «Програми дій», затвердженої Конференцією СНД під егідою ООН (1996 р.), в якій наголошується на необхідності створення державних міграційних систем, розробки відповідної політики та оперативних заходів, як складової всеосяжної стратегії регулювання міграційних потоків, недобровільних і масових переміщень населення у країнах СНД. Наголошується на тому, що «усунення всіх форм расизму і расової дискримінації, ксенофобії та нетерпимості є пріоритетним завданням для всіх держав і предметом особливої стурбованості для міжнародного співробітництва».

Отже,можемо зробити наступні висновки: міграційна політика України зводиться переважно до боротьби з нелегальною міграцією, яка головним чином зумовлена проблемами з оформленням державних кордонів і відсутністю угод про реадмісію з країнами-постачальниками й транзиту мігрантів, і виконання міжнародних зобов'язань України щодо захисту шукачів притулку. Вирішення загальних питань управління міграційними потоками, зокрема

залучення праці іммігрантів для сталого демографічного та соціально-економічного розвитку, використання потенціалу української діаспори за кордоном, здійснення ефективного міграційного контролю, спрямованого на запобігання негативних наслідків міграції та недопущення порушення прав, свобод і законних інтересів мігрантів і громадян України, перебуває поза фокусом державної політики.

Україна має достатньо розвинену та водночас розгалужену правову базу для міграційної політики.

ПРАВО ОСОБИ НА ЗАХИСТ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДІ

Ворона Л.І., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри адміністративного права і процесу НАВС Чорна В.Г.

Адміністративне судочинство для адміністративного права України, як і для адміністративного права багатьох пострадянських країн, є порівняно новим правовим явищем. Це обумовлює наявність низки проблем його становлення, які пов'язаних із формуванням та закріпленням правових засад права на судовий захист в адміністративному суді. Отже, детальний та всебічний розгляд даного питання є досить актуальним, оскільки вивчення нормативно-правового забезпечення права особи на захист в адміністративному суді та дослідження механізму його реалізації дасть змогу розв'язати дані проблеми.

Після проголошення незалежності нашої держави у ній відбулися значні зрушення у процесі усвідомлення, функціонування та розвитку прав та свобод людини і громадянина. На етапі становлення і розвитку України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави відбувається невинне вдосконалення законодавчої бази, в якій закріплено широкі права та свободи людини і громадянина, правове становище підприємств, установ та організацій. Однак на даний момент цей етап ще не завершено, тому встановлення норм права, які регулюють адміністративно-правові відносини, не виключає випадків їх порушення з боку публічної адміністрації та інших осіб, які такого статусу не мають. Отже, щоб не допустити таких порушень, слід прийняти адміністративно-правові заходи для захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Саме такі функції покладено на адміністративно-правовий захист прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, який являє собою правозастосовну та правоохоронну владну діяльність публічної адміністрації щодо вирішення індивідуальних справ з метою прискання та відновлення порушень прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, відшкодування збитків потерпілим і притягнення винних до адміністративної чи іншого виду юридичної відповідальності. Така діяльність здійснюється адміністративним судочинством.

Завданням адміністративного судочинства є захист прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства шляхом спрямованого впливу на орган судової влади уповноважений здійснювати правосуддя в адміністративних справах, шляхом вирішення справ адміністративної юрисдикції.

Розглядаючи дане питання, слід зазначити, що частина перша ст. 55 Конституції України закріплює право кожного звернутися до суду, якщо його права чи свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод. Зазначена норма зобов'язує суди приймати заяви до розгляду навіть у випадку відсутності в законі спеціального положення про судовий захист. Відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв чи скарг, які відповідають встановленим законом вимогам, є порушенням права на судовий захист, яке, відповідно до ст.